

Každý jedinec se rodí s určitými předpoklady pro osvojování řeči. Jakým způsobem se bude rozvíjet řeč dítěte, závisí nejen na vrozených předpokladech, ale následně i na získaných zkušenostech. Rodiče v životě dítěte zastávají nejdůležitější a mnohdy zcela těžce zastupitelnou roli. Pro dítě se tak rodiče stávají ihned po příchodu na svět mluvním vzorem a vzorem v jakémkoliv jednání. Rozvoj řeči je úzce spjat s tělesným a duševním rozvojem dítěte. Pro správný rozvoj je vhodné poskytnout dostatek podnětů pro stimulaci duševního a fyzického rozvoje.

Podpora mluvního apetitu dítěte

Pozitivní odezva od okolí na mluvní projev dítěte přináší vždy okamžitý prospěch (např. dostane pití, hračku). Dítě má poté snahu projevy opakovat, a tím dochází k podpoře produkce řeči.

Správný mluvní vzor

Mluvte s dětmi. Pokuste se odložit "moderní technologii" a v rodině komunikujte. Zajímejte se o dítě, smějte se, společně si hrajte a trpělivě odpovídejte na všetečné otázky malých zvědavých hlaviček.

Čtení

Pravidelným čtením budujeme malé čtenáře, posluchače, ale i budoucí řečníky. Společné čtení napomáhá k prohlubování vztahu mezi dítětem a rodičem. Dochází k posilování sebevědomí a k trénování koncentrace.

S pomocí čtení dochází k rozšiřování slovní zásoby a k užívání nových slov ve větách i při běžných konverzacích. Dítěti je umožněno vyjadřovat snadněji myšlenky i vlastní pocity.

Popisujte vykonávané činnosti

Je vhodné komentovat činnosti, které spolu s dítětem právě vykonáváme a používat ustálená slovní spojení. Z počátku tedy používáme stále stejná slova pro stejnou věc, aby mělo dítě větší možnost si dané slovo zapamatovat a přiřadit si slovo k předmětu. Zároveň používáme výraznou mimiku, melodii i gestikulaci.

Využíváme propojování slova a pohybu, vhodné pohybové hry, známá dětská říkadla – např. Pací, paci, pacičky, Vařila myšička kašičku, Kutálí se brambora, popěvky – např. Kolo, kolo mlýnský apod.

Zaměřování pozornosti především na slovní zásobu, nikoliv na výslovnost

- rozvíjíme porozumění řeči a pasivní slovní zásobu
- začínáme od nejjednodušších zvuků (např. báb, fí, brm, pá, bů, mé, bé,...)
- po jednoslabičných slovech následují slova dvouslabičná (např. kočka, koza, auto...)
- nejprve se dítě učí podstatná jména (např. máma, pesek, kočka, auto atd.), až poté slovesa (např. letí, svítí, plave...) a další slovní druhy

Pokuste se dodržovat při komunikaci jednoduchá pravidla:

- nešišlejte na dítě
- nepoužívejte zdobnělny
- při komunikaci udržujte oční kontakt
- dítě do komunikace pobízíme, ale nenutíme do mluvení ani opakování
- vytváříme takové situace, ve kterých se dítě snaží komunikovat uvolněně
- luvíme na dítě, přiměřeně jeho věku

Je velice důležité akceptovat jakékoli slovní pokusy dítěte

Stres

Nespěchejte na dítě, nesnažíme se neustále popohánět dítě, honem, spěchej, atd.“ Dnešní doba je často typická svoji hektičností. Dopřejme dítěti na vykonávání činnosti dostatek času.

V případě potřeby konzultace se neváhejte obrátit na logopedického pracovníka, který vám ochotně vždy rád poradí.

Zajistěte dětem dostatek kvalitního odpočinku

Je důležitý rozvoj sluchového a zrakového vnímání i motoriky

rozvoj sluchového vnímání

- sluchová paměť – (využíváme jednoduchá říkadla, básničky, rytmizací a pohybem
- fonemický sluch – rozlišovat přírodní zvuky (dítě může vidět věci, které zvuky vydávají), poté i slova

rozvoj zrakového vnímání

- pomocí obrázkových her hledání rozdílů, puzzle, omalovánky, hledání stejných předmětů, tvarů, atd.
- zraková paměť – pomocí pexesa,

rozvoj motoriky

- hrubá motorika – cílené pohyby celého těla např. přeskoky, chůze po nerovném terénu, překážková dráha, jízda na koloběžce, na tříkolce, na kole atd.
- jemná motorika – např. manipulace s hračkami, stavebnicemi, navlékání korálků, trhání, stříhání papíru, hra s plastelínou, úkony spojené se sebeobsluhou
- motorika mluvidel

Spolupracujte s dětmi

Dovolte, aby s vámi děti dělaly společně domácí práce – vyndávání prádla z pračky, věšení prádla, strouhání zeleniny, zemetání, vysávání. Sice vše bude trvat o trochu déle, ale veškeré tyto činnosti dítě velmi dobře rozvíjí.

Vytvořte tiché prostředí

Žijeme v době, kdy jsme obklopeni stálým hlukem. Pokusme se při komunikaci s dětmi, vypínat televizi a počítač, odkládat telefony, tablety. Je velmi prospěšné vyčistit prostředí od zadního zvukového prostředí.

Tento materiál vznikl za podpory místní akční skupiny
NAD ORLICÍ, o. p. s. v rámci projektu MAP
pro ORP Vysoké Mýto II číslo
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009710

NAD
ORLICÍ
o.p.s.

Zpracovala:
Mgr. Veronika Držmíšková

PODPORA SPRÁVNÉHO VÝVOJE ŘEČI V RODINNÉM PROSTŘEDÍ

